

Inserati so sprejemajo in volja
tristopna vrsta:

8 kr., če so tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju so
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

N ročnino prejema opravništvo
(redn. nistracija) in obhajedija na
Blažem trgu b. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati volja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za pol leta . . . 5 " — " "
za četr št let . . . 2 " 50 "

V administraciji volja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četr št let . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Kravji dolini
št. 26.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Slomščekov spominek

Naše oči so zdaj toliko obrnjene na znanje dogodke, na balkanske zmešnjave in na berlinski kongres, da skoraj ne najdemo časa, pečati se z našimi slovenskimi zadevami. Kdo govori in piše o Slomščku? In vendar je bil toliko imeniten mož za duševni preporod slovenskega naroda. V trenutku naš narod tesneje zadeva mobilizacija, ker slovenake matere ne vedo, kam popeljejo njihove sinove, in domišljija si dela grozne slike, čeravno politično obaebje ne kaže na hudo uro, in je vse le pomnoženje posadke v Dalmaciji, ki ima stopiti v Bosno, če bo kongres tako sklenil.

Ko bi vsega tega ne bilo, bile bi vse oči po slovenskih krajih obrnjene v Maribor, kjer se danes (24. t. m.) vrši imenična svečanost, kjer se proslavlja spomin moža, ki ga bo slovenski narod vedno s hvaležnostjo med svoje prve sinove štel. Sin revnih kmetičkih staršev, dospel je Slomšček po volji Božji in po svojih lastnih zaslugah (saj Slovenec ne vé, kaj je protekcija) do visoke, častne in mnogovplivne stopinje knezoškofa labudskega. Dve zvezdi je imel pred očmi, da ste mu kazale pot v življenji: katoliško vero in ljubezen do naroda svojega, katerega je videl toliko zanemarjenega in zapuščena. Eni jadrajo za častjo, eni za bogastvom, zopet eni za posvetnim veseljem; vsi ti imajo le lastno srečo pred očmi, in narodu ne koristijo nič. Naš Slomšček pa je jadral za onima dvema zvezdama — da bi ga hoteli le prav mnogi posnemati! — in zato si je nabral zaslug, da so mu hvaležni Slovenci postavili spominek. Pa njemu ni trebalo spominka iz kamena, on si je postavil nevenljiv

spomin v srcih Slovencev, katere je ustmeno in s peresom podučeval v vsem, kar je dobro in pošteno.

Učil jih je kot skrbni pastir ljubiti Boga, in spoštovati ter vbogati od Njega postavljeno cerkev, učil jih je pa tudi ljubiti domovino in materni jezik, domače šege in domače poštenje; ni jih učil tuge in žalosti, ampak veselja v Bogu, nedolžnega veselja, ki ga vživajo čiste duše, kakoršna je bila Slomščkova. Čist, blag in vzvišeni duh veje po vseh spisih njegovih; iz vseh diha ljubezen do Boga in do človečanstva, zlasti do slovenskega roda.

Posebno rad se je bavil z mladino in se v svojih spisih največ nanjo ozira, prepričan, da iz starih grešnikov je težko kaj napraviti, in da se mora do mladine obrniti, kdor misli na preobrat duševnega življenja pri kakem rodu, na oživotvorenje kake ideje, kakor je bila slovensko-narodna.

Slomščekovih spisov kritikovati se nismo danes namenili, nekaj pa vendar lahko omenimo: on je pisal za narod in ne za inteligenco, ker take na Slovenskem tačas skoraj da ni bilo, zato ni hrepel po učenem jeziku, po visokoletečih izrazih, po težkumljivih frazah, pisal je v priprostem, vsakemu umljivem, in za tisti čas dosti lepem in gladkem jeziku; ni se posluževal modroslovnih izrekov, ampak vir vse modrosti mu je bila katoliška vera. Zato je pač lahko umljivo, da so njegove knjige narodu dopadale in se mu priljubile.

Hrvatje imajo le jednega Strossmayerja, in mi Slovenci smo imeli žalibog le jednega Slomščka. Ne da bi nam manjkalo vrednih škofov, a tako globoko ni nobeden posegel v narodno

zgodovino; poleg svojega skrbnega dušnega pastirstva pomagal je še mogočno k duševnemu razvitku naroda po svojih spisih, izbujal je čut domoljubja, ki še do danes ni pogasnil, ker od njegovih dob imamo vrlo narodno duhovščino na Štajerskem. Tak mož je v resnici vreden, da ga ves slovenski narod časti in ga ohrani v hvaležnem spominu. Vsi zavedni Slovenci smo danes v duhu zbrani pred Slomščekovim spominkem, in molimo: Blagi škof in pastir, prosí v nebesih za naš revni, zapuščeni slovenski rod, da mu Bog še skoraj pošlje lepših dni!

Naše vredništvo, ki se dejansko ni moglo vdeležiti „Slomščkove svečanosti," poslalo je dotičnemu odboru ta-le telegram:

„V duhu sklenjeni z rodoljubi, ki obhajajo današnjo slovesnost, čestitamo odboru, da je dovršil slavno delo ter neumrlemu Slomščku postavil njemu in narodu slovenskemu dostojen spominek, želeč, da bi nam Bog dal še prav veliko Slomščekov.

Vredništvo Slovencev.

Žalostno pa resnično!

Kdor je imel še kaj vere v človeštvo; kdor je živel v sladki iluziji, da v mednarodnem pravu veljajo sveta pravila krščanske naravnosti; kdor je mislil da diplomatske glave vlada kaj drugega kakor dobičkaželjnost in machiavellistično vrtanje — ta naj prevdari celo zgodbo izhodnega prašanja, kakor se je vršila pred našimi očmi, in drugače bo mislil. Stiskana raja Bosne in Hercegovine se vzdigne zoper krutega tlačitelja, in čuj posmeh cele

Mož s klarinetom.

Pred 40 letmi še je živel v Petrogradu star general prav v zmernih okolščinah od svoje pokojnine, ker ni imel družnega premoženja. Čeravno ni bil bogat, vendar je bil priljubljen pri bogatih in mogotih in je z njimi prijateljsko občeval, kajti hrabri stavec bil je še zmiraj vesel družabnik in pri vsih veseljih in pojedinah je bil zavoljo svoje dobre volje dobrodošel gost. Pomanjkanja ni trpel, veljavni krogi so mu bili odprti, in v svoji starosti doživet je dosti veselja.

Nekega dne prosí neki Malorus, da sme k njemu. General ga pokliče v sobo in vidi, da je prosilec blede, reven, vpadenih lic. „Kaj hočš od mene?" ga vpraša.

„Vaša vzvišenost! Vi me toraj res ne poznate več?" pravi Malorus žalostnim glasom. Jaz sem Mihajlo Vasiljevič, sem v svoji mladosti tudi bil v poljski vojski. V krvavi bitki pri Ostrolenki sem bil tako srečen, Vašej vzvišenosti v nekem posebno resnem slučaju pri-skočiti na pomoč."

„Da gotovo zdaj te spoznam, dragi Mihajlo," zakliče general ginjen. „Kako si reven,

ubogo človeče, vsedi se na ta le stol, natoči si vina, da si oddahneš. Pri Bogu! ti si mi naj večjo dobroto skazal, ti si mi življenje rešil, ko sem smrtno ranjen na bojnem polju pri Ostrolenki ležal. Ti zvesta duša, se nisi bal za svoje življenje in me na svojih ramah iz smrtonosnega ognja poljskih topov odnesel. Če ti kaj na srcu leži, povej mi, in bodi preverjen, da za te vse storim, kar je v moji moči."

Malorus začne pripovedovati generalu na dolgo in široko vse nesreče, si so ga v preteklih letih zadele. Njegovo ženo, stariše in otroke pobrala mu je kolera, polje njegovo opustošile so mu naj poprej kobilice, potem pa so mu ga vzeli nezasmiljeni upniki, katerim ni mogel več prevelikih odstotkov, še manj pa dolgov plačati. „S kratka, prav brez svoje krivde dospel sem na beraško palico", zaključí revež svojo pripoved, „in ker na vsem svetu nimam drugega človeka, da bi mi blagovoljno pomagal, ko Vas, gospod general, napotil sem se v Petrograd, kamor sem, kakor vidite, trudapolno priberašil. Zdej sem tu in prosim Vašo vzvišenost ponižno, blagovolite me v svojo službo sprejeti, da zamorem na ta način po-

šteno dalje živeti." „Ubogi Mihajlo," reče ginjeno general. „Hraber vojak bojeval si se za carja, in zdaj si v tako revščino zabredel. Da, pomagati se ti mora. Jaz sam te ne morem v službo vzeti, nisem bogat, in tudi že imam starega verno vdanega služabnika, katerega ne morem iz službe djati. Ne boj se, imam bogatih in mogočnih prijateljev zadosti, bom toraj lahko za te službo našel, katero boš z lahka opravljal in mirno živel. Za zdej vzemi teh deset rubljev in pridi spet jutri, gotovo ti potem kaj veselega povedati zamorem.

Malorus razveseljen ponižno poljubi rob generalove kukuje in zahvalivši se odide.

Malo časa potem pokliče general svojega služabnika, da ga opravi za vsakdanji navadni sprehod.

Prvi znanec, ki ga na sprehodu srčca, bil je njegov najboljši prijatelj, višji nadzornik carskega dvornega glodišča, knez T. . . .

Sprehajaje se, v pomenkovanju pove general knezu tudi prigodbo o Mihajlu, kako mu je ta pri Ostrolenki življenje rešil, da je zdaj revež v veliki zadregi in brez zaslужka. „Vi, dragi knez, imate nadzorovati veliki zavod pri

držali judovskih časnikarjev, celo stari intrigant Bismark se norčuje „aus dem Bischen Hercegovina „iz mrvice Hercegovine“. Srbija in Črna gora čuje obupni klic krvnih sobratov, jim hiti na pomoč, — in glej čudne spletkanje zvitih diplomatov jim zapreči blagi namen. Ruski narod se usmili kristjanov in glej! — cela Evropa plane po konci, diplomatske note švigajo iz ene stolnice v drugo, naj severnemu medvedu navežejo torbo. Ob sklepu miru gre Ruska do skrajne meje, in glej jih Angležke kramarje kako se tresejo za svojo molzno kravo, bolno Turčijo, Srbiji se prisodi pest zemlje, Črni gori morska luka, neobhodno potrebna razvitku male revne deželice, in glej velesile (?) med kojim je Italija, se tresejo za svoj obstanek. O, takim nasproti imamo pogum, ali — — molčimo!

Bosna in Hercegovina ste prvi pričele vstane, prvi krvaveli za krst častni in svoboda zlatno — in zdaj naj ostanete še pod turškim jarmom. Turčiji se za nekaj časa dovoli še kot v Evropi, naj bi neusmiljeno mačeho sami zatirani otroci s časom izpehali iz Evrope, in vendar smo slišali v delegaciji, da Avstrijskim interesom je nevarno, če Turčiji tako malo ostane, da bi se ne mogla sama izdržati. Čudno! Če se cela Turčija ni zamogla obdržati, kako se bode samo en kos? Čudno! Bolna gojila Turčija je neogibno potrebna, da se slavna habsburška monarhija obrani!!

In zdaj so vendar angleške kramarske duše toliko dosegle, da se na kongresu prav po judovsko baranta, koliko se sme dati osvobojenim kristjanom duška, da se ne prevzamejo, in na lastnih nogah ne zamorejo stati. Le ne preveč! — Bridek pogled! —

In tako se bo morda celo vzhodno vprašanje „omlakužilo“, res lepo zaslužnje za ves diplomatični aparat v Berlinu, za moše ki tamkej glave skupaj stiskajo! Ne dolžim Rusije nezvestobe; kaj pač mora opraviti proti celi Evropi, ko nima ne enega odkritosrčnega prijatelja, — morda Bismarka?

Smešno! berlinski „mešetar“ prijatelj Slovanov! On ima svoje muhe, ki v svojem času čudno zalego narče.

Še več mi je na srcu, ali čitatelj blazega srca, ki mu srce bje za blagor človeštva, in čuti gorje Slovanstva, me razume. Š.

Srednje šole in narodnost na Moravi.

III.

„Ne zaupaj možu, ki ne premisli, kaj dela.“ Na te besede se spominjam, ker čitam v časnikih o krivičnem ravnanju ustavovercev proti Slovanom. Da Slovan na Moravi nema toliko srednjih šol, kar jih potrebuje; da je tedaj nezadovoljen, to je delo ustavovercev. Da se pa tako mnogoštevilen narod, na kterege se mora Avstrija vedno opirati, nezadovoljen stori, to gotovo ni dobro delo.

Prosjače moravskih Slovanov za šole v Trebiču in Granici niso bile pretérane, zato so se jim tudi dale; toliko bolj jih mora boleti, da so se jim zopet vzele.

Takozvani ustavoverci imenujejo Slovane sovražnike ustave, zato silijo šolske oblasti, da še teh par slovanskih šol ponemčijo. Vendar je Slovanu ustavno življenje tako ljubo, kakor Nemcu; zato vé moravski Slovan, da se za ustavoverstvom skriva le sovraštvo do Slovanov in da se šole zato nemčijo. Na ta način se ta ustava pač ne bo utrdila, Slovan si bo želel končno absolutizem nazaj, da bodo imeli vsi enako svobodo, to je, nihče nobene. Zato se množijo glasovi, da naj moravski poslanci izstopijo iz državnega in deželnega zbora, kjer se ne dá nič doseči.

Slovan je tih in potrpežljiv, pa vendar vse vidi in čuti, kaj se godi v njegovi domovini. Obup se ga mora polastiti, če vidi, kako se njegova skozi stoletja skušena zvestoba prezira, in komu na ljubo se njegove šole ponemčujejo. Kajti kdo hoče nemških šol v omenjenih mestih? Nekaj premožnih ljudi, ki hočejo svoje otroke po nemški odgojiti, in jih nečejo s slovanščino mučiti; kakor bi bila muka, učiti se jezika, ki je na Moravi najbolj razširjen, in ki ga človek vsak dan potrebuje, če hoče na Moravskem ostati. Da se zamorejo šole ponemčiti, treba je skrbeti v slovanskih mestih za nemškutarško stranko. Tu delajo hrup z ustavoverstvom in črnijo zveste Slovane pri političnih uradih. Kar nosi naslov c. k., se mora temu lovu pridružiti, da ne zapade denunciaciji; grajščanski uradniki tudi pomagajo. Brž se pridružijo tej stranki nekteri priseljenci ali na tujem izrejeni trgovci — kristjani in judi; sebičnost in častilakomnost jih k temu pripravite. Želó si postati mestni odborniki,

svojo robo bogatejšim prodajati, k njihovim veselicam povabljeni biti itd. V dokaz, da jim na maternem jeziku ni nič ležeče, ga zatajé; drugi pa ga morajo, ker so od ustavovernih kolovodij odvisni. (Vse, kakor pri nas. Op. vredn.)

Tako se v slovanskih mestih nemška stranka vkup zbobna; nje duša postane kak priseljenec, bodi že tovarnar (fabrikant), poštar, trafikant ali kaj takega, če prav ni steber države, pa gotovo steber „ustave“ in liberalizma. Včasih jim slovansko zastopništvo samo delo olajša; sprejo se med sabo, ta ali oni se čuti razžaljenega, in seje razdor med svojimi — tudi Slovani imajo sebične in častilakomne možice, med seboj —; v volilnih zapisnikih se potem nekaj zvestih slovanskih volilcev izbriše, in nekaj brez značajnih na novo vpiše, in tako je ustavoverna večina kmalo gotova. Se vé, to je čisto naravno in pravično, saj Gradišče, Kromeriz, Prostejov, Stražnica, Trebič, Meziriča, Granca — so čisto germanska mesta, in so se še le v tem stoletju slavizirala! Če so prej slovanskemu zastopu dovolili slovansko šolo, dovolijo zdaj nemškemu njeno ponemčenje. To je prav; čemu so si dali mestni zastop iz rok izviti! Vendar ima to tudi svojo slabo stran. Mnogo slovanskih strok se šole ogiblje. Cearski in deželni vradniki zgubé spoštovanje pri ljudeh, ker se ne veruje več v njih nepristrannost; postane mržnja med revnejšimi in bogatejšimi meščani.

Revni slovanski meščan si misli: če hočejo bogatini svoje otroke po vsej sili po nemški izgojiti, saj jih lahko pošljejo v Brno, Olomuc ali Iglavo na nemške šole; zakaj bi se morali ravno moji otroci zavoljo onih ponemčiti? Če so tako že revni, zakaj se jim vzame še dvoje let življenja, v katerih se morajo nemščine naučiti, da se zamorejo naprej šolati? Ali mar naj prodam hišo in polje, da bom mogel svoje otroke na redke slovanske šole, Bog ve, kam pošiljati? Težko je Slovanu, ki ljubi tako svoje otroke, kakor svoj jezik, pa mora doma še pritisk in zasmehovanje brezobzirnih nemškutarjev prenašati, tako da se Moravan v svoji domovini ne more srečnega čutiti. Težko mu je, da on, ki je od nekdaj tu naseljen, nema toliko veljave, nego kak nedavno privandran jud ali vradnik, ki bo morda v par letih zopet odšel. Ali se tako utrjuje

katerem več sto ljudi svoj kruh zasluži, ali bi vam ne bilo mogoče za mojega Mihajla kaj storiti? Resnično prav hvaležen bi vam bil, ko bi mu vi preskrbeli kako malo službico.“

„To se razume“, odgovori knez, „da vaši želji hočem z velikim veseljem vstreči, dragi general. Prosim le, povejte, kake znanosti ima vaš ljubljenec?“

„Tega vam nemorem povedati, pač pa je znano, da so Malorusi prav izvedeni v vsaki vrsti rokodelstva.“

„Je li on morebiti tudi izveden v godbi?“

„Menim, da so vsi Malorusi več ali manj muzikalni.“

„Dobro, potem lahko dobí službo klarinetista pri carski glediščni godbi z mesečnimi 40 rublji plače; ali bo to zadosti vašemu protežju?“

„Ali vraga, če pa Mihajlo klarineta pisati ne zna?“

„To je njegova skrb,“ zavrne knez, „naj sam gleda, kako se izkoplje iz te mreže, naša dolžnost je, za tako hrabrega vojaka skrbeti, kolikor je nam mogoče, on je to bolj zaslužil, ko mnogo drugih, ki mastne službe vživajo, pa za to malo ali nič ne storé. Še danes bom

zapovedal, da se mu napiše službeni patent, in posebni peduk za njega, ter bom ta pisma s klarinetom vred vam na dom poslal; kar drugo tiče, se bo že storilo samo ob sebi. Govoriva zdaj kaj družega.“

Sicer se je staremu generalu malo čudno zdelo, kako bi mogel njegov Mihajlo pri dvorni godbi klarinetist biti, pa si je mislil, če ne bo zato, mu gotovo knez drugo službo pri gledišču odredi, in ni dalje ugovarjal.

Proti večeru že mu prinesse knezov sluga pisma za Mihajla in lep skrbno v vlagališče vloženi klarinet.

Drugi dan pride Mihajlo.

„Ha Mihajlo!“ smeji se general, „prav izvrstno službo sem našel za te, ti si zdaj klarinetist, pri carski glediščni godbi in boš dobival 40 rubljev mesečne plače.“

Mihajlo generala debelo pogleda, ko to čuj.

„Morebiti pa ti ne znaš na klarinet pisati?“ skrbljivo popraša general.

„Vaša vzvišenost, menim, da sem že videl tako stvar,“ pobito odgovori Mihajlo, ali ni to neka sviraljka, ki se v usta vtakne in potem piska?“

„Da, da, to je taka sviraljka, kakor ti pra-

viš, dragi Mihajlo, veliko več o tem pa tudi jaz ne razumem. Ti moraš zdaj sam skusiti, kako se pri tej stvari izrežeš, če pa le ne bo šlo s sviraljko, no ti pa dobim drugo službo, to ti zanesljivo obljubim. Tu imaš še 50 rubljev, da si kupiš lepo novo opravo. Jutri v jutro pojdi s klarinetom v carsko gledišče k skušnji, in prinesi s sabo tudi svoj patent, da dokažeš, da si res carski klarinetist.“

Malorus še vedno pobit, se generalu zahvali ter odide s klarinetom, patentom in denarjem, ki ga je prejel od dobrotnika.

Ob enajsti uri drugega dne začudijo se godci carskega orchestra, ko vidijo ustopiti čisto ptujega, čedno oblečenega človeka s klarinetom, ki se med nje pomeša.

„Kaj hočete tukaj? kaj ima dedec s klarinetom tu opraviti?“ Taka vprašanja bučale so Mihajlu okoli ušes.

Jaz sem imenovan od višjega nadzornika za klarinetista carske godbe in imam zapoved danes tu sim priti, odgovori ponosno Mihajlo.

„Kaj to pomeni, imamo že zadosti klarinetistov, ne potrebujemo še ptujih. Tudi se vam že na čelu pozna, da ne razumete klarineta pisati.“

ljubezen in zvestoba Slovanov do države? Ne zaupaj možu, ki ne premisli, kaj dela.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. junija.

Avstrijske dežele.

Nadvojvoda Ludvik Viktor je 22. t. m. došel v Prag, kjer je bil pa odpovedan slovesen sprejem.

Pogodba med Cislom in Translo v ogerskem zboru še ni dovršena in če se bode to še nekaj časa zavleklo in bi cesar dotičnih postav ne mogli potrditi do konca tega meseca, morala bi se začasna pogodba še enkrat podaljšati. Vsakemu se mora čudno zdeti, da Madjari reč toliko časa odkladajo, ko bode vendar nova pogodba le njim koristila. „Kaj da je nam prinesla nova dualistična sistema, piše „Politik“, je dovolj znano in „najmanjše“ zlo je večje breme takrajšnje polovice.“

Dalmatinski „Narodni List“ v Zadru 15. t. m. piše: „Včeraj je došel sim k baronu Rodiču sel s pismi. Sploh verujejo, da so to tajne inštrukcije o akciji na dalmatinsko-bosenski meji in vsled ukaza ministerskega se je osnovala bojna pošta na meji dalmatinski.“ Oseški nemški list „Drau“ poroča, da je skupno vojno ministerstvo ženijsko vodstvo v Oseku vprašalo, bi li bilo mogoče v dveh mesecih napraviti železnico iz Oseka čez Diakovo v Brod. Vodstvo je odgovorilo, da je to mogoče. — Iz Serajeva se 21. t. m. telegrafuje „Politiki“, da je skupščina bosenskih muhamedanov kateri je predsedoval beg Ismail Babič, sklenila, s silo se ustaviti zasedenju Bosne po kakšni vnanji vladi.

Vnanje države.

O kongresu se naznanja, da so se Rusija, Anglija in Avstrija dogovorile o ustanovitvi Bolgarije. Osnovale se boste dve deželi: severna do Balkana kot samostalna knježevina, južna z imenom Rumelija pa kot kronovina turška, toda z jako obširno samostojnostjo ali avtonomijo. Prelaze čez Balkan bode zasedla Turčija. Je li tem dogovorom pritrtil tudi car Aleksander, se pa dozdej še ne ve. — Grški se je dovolilo, da se sme vdeležiti kongresa. — Egipčanski kralj je angleški vladi neki izročil pismo, v katerem pravi, da se spodobi deželi egipčanski Tripoli, če si Grška prisvoji otok Kreto.

„Morebiti imate pravo.“ odgovori Mihajlo, novi klarinetist, in tesno mu je postalo pri srcu.

Godbe ravnatelj se približa in Malorus mu pokaže svoj patent.

„Vse v redu.“ reče glavar godbe, „to je podpis našega nadzornika. Ta mož je res ud orchestra in toraj sedmi klarinetist. Skažite nam toraj tudi svoje zmožnosti, Mihajlo Vasiljevič, da čujemo glasove vašega instrumenta.“

Malorus stisne pokorno klarinet med ustne, pihne in začuje se glas, da pri priči osupnejo vsi godci in si krohotaajoči se ušesa maše. „Mihajlo Vasiljevič!“ počne glavar godbe osorno: „vi ste klarinetist po volji milostivega našega nadzornika, njegovi zapovedi se mi moramo vклонiti, tudi mi ni težko vganiti, da vam je pri nas službo dal le zato, da vas preskrbi; vsedite se tam v oni kotič, v katerem nikomur ne napotujete, toda, če vam je življenje drago, ne vtaknite svojega klarineta nikdar med ustne, vi bi nam opero strašansko pokvarili.“

Novi ud orchestra stisne se pokorno v kot, ter ostane do konca skušnje, in ravno tako zadržal se je na večer pri predstavi opere.

O papežu pisarijo listi, da so nevarno bolni, in da so jim zdravniki svetovali iz Rima iti čez poletje kam drugam, česar pa Leon XIII. nečejo storiti. Da so vsa ta naznanila preterana, je najbolj razvidno iz tega, da se je te dni sv. očetu slovesno poklonil poslanec cesarja braziljanskega, ki je potem obiskal tudi državnega tajnika. Pač je bila sv. očeta v pondeljek 7. t. m. zvečer napadla neka otmotnica, zaradi katere so se bili zelo prestrašili kardinali, pa slabost se je kmalo polegla in od tistihmal se papež počutijo prav dobro.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 21. junija. (Nova bla-maža za Angleže.) Kak hrup so Angleži nedavno še delali! Kako grozenje z vojsko, kako ropotanje s sabljo! Judovski časniki so kar veselja poskakovali, češ, zdaj se mora Rusija vdati, zdaj jo bomo v kozji rog vgnali, zdaj mora zopet vse nazaj dati, kar je Turku vzela. Pisali so, da je vojska neizogibna, ako se Rusija popolnem ne udá. Salisbury je pisal okrožnico na vse velevlasti, v kateri je zavrgel ves svetoštetfanski mir, in proglasil ga kot takega, ki ga Anglija nikdar odobriti ne more. Kaj pa je zdaj? V „Slovencu“ ste angleški vriš koj iz početka prav obsodili kot prazno ropotanje. Z grožnjami pa se le otroci strašijo, ne pa mogočna Rusija. Ne da bi začeli rep stiskati in za zamero prositi, kakor so Angleži pričakovali, začeli so se Rusi resno oboroževati. Ko so koncem začeli roparske ladije nakupovati, da bi z njimi angleške trgovske barke lovili, zaprli so Angležem popolnoma sapo, in jim vsako veselje za vojsko vzeli.

Ko je Šavalov v London šel, govoril je še svet, da se je Rusija vdala; sami Slovani tega niso mogli verovati. Časnik „Globe“ je zdaj razkril, da smo prav imeli. Rusija se ne more in ne sme vdati; pa se tudi ni. „Globe“ je objavil pogodbo med Šavalovem in angleško vlado; če to pogodbo točko za točko prečitamo, vidimo, da se Rusija prav za prav ni v ničem vdala. Eino, kar so Angleži dosegli, je to, da se Bolgarija razdeli v dve deželi. To naj že bo, če ni drugače, za — nekaj let, saj tako vzhodno vprašanje letos popolnoma rešeno še ne bo, in ne more biti, dokler je še

Drugi dan poda se k generalu povedat mu, kaj se je zgodilo.

„Nu, kako je bilo, Mihajlo, ali se boš prebasal s klarinetom?“

„O prav izvrstno gre.“ odgovori Malorus. „Jaz pridem in se s klarinetom v kot vsedem. drugega pa nimam opraviti. Pri tem poslušam lepo godbo, še lepše petje, in gledam krasne reči, ki se vrše na odru. Zdaj sem najsrčnejši človek: 40 rubljev na mesec, nič opraviti, pa vsaki večer tako izvrstne zabave.“

„Nu, to me srčno veseli.“ reče general, ter Malorusu roko stisne.

Mož s klarinetom postal je znana oseba v Petrogradu, saj ga je vsakdo vsaki večer videl v orkestru sedeti, ne da bi bil djal kedaj klarinet med ustne. Vsak je vedel, kako se je zgodila stvar, in je privoščil zasluženemu starcu službo. Dvajset let bil je Vasiljevič ud orchestra, kateremu je, ker piskati ni znal, kar in kder je le mogel, v drugih stvareh streget. V starosti dobil je navadno pokojnino.

Stari general umrl je pred njim; Mihajlo pa je molil za svojega dobrotnika do smrti.

kaka turška oblast v Evropi; kedar se bo dal evropski Turčiji zadaji udarec, rešilo se bo tudi jugoslovansko in grško vprašanje bolj natanko; do tje pa shajamo z dvojno Bolgarijo.

O natančnih mejah Bolgarije „Globovo“ poročilo nič ne pové; če pa eni mislijo, da se Bolgarija niti do črnega morja ne bo smela raztezati, rečemo tu prav zaupljivo, da Rusija Bolgarije tako daleč ne bo dala skrciti. V vseh drugih rečeh, kakor zaradi Besarabije, Batuma itd. Angleži nič ne ugovarjajo. Kje je tedaj tisto popolno ponižanje Rusije, o katerem se je toliko govorilo? Z veliko večjo pravico se sme reči, da je ponižana in osramotena Angleška, ki je toliko hrupa delala, pa na konec vendar nič ni dosegla, da bi se smelo res reči: „Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus — visoke gore so malo miško rodile.“

Primerjajmo le okrožnico Salisburyovo in sedanjo pogodbo, in čudili se bomo nad velikanskim razločkom: tam ugovor zoper ves rusko-turški mir, tukaj njegovo odobravanje z neznatno spremembo, tam vojska za neizogibno razglašena, če se Rusija v vsem ne vda, tukaj mir toliko kot zagotovljen. Naj bi turkoljubni časniki vendar zdaj Angležem slavo peli! Pa zdaj so čisto potihnili. Kaj bi tudi ne; za ljubo Turčijo ni več pomoči; edini prijatelj z neko veljavo, ki se je bil še zanjo potegoval, popustil jo je, širokoustni judovski časniki pa nemajo armad, da bi jih Turku na pomoč pošiljali.

Anglija se je pripravila s svojim obnašanjem pri vzhodnih homatijah ob vso veljavo, ob vse spoštovanje. Kdo se bo še angleških groženj bal, če vidi, kako je ropotala in grozila, naposled pa vendar k vsemu prikimuje. Veliko bolj možato se obnaša Francoska: spoznavajoča, da nema več nekdanje sile in prve besede v Evropi, zatajuje se, kolikor mogoče, nikomur ne nasprotuje, pusti druge govoriti in odločevati, sama hoče odobriti vse, da le njej ni na škodo. Tako se nikomur ne zameri, ohrani svojo dostojnost in simpatije vseh narodov. Zabavljati pa in kričati, da se ves svet nad tem spodtikuje, naposled pa zbežati, to gotovo ni dostojno in ne služi v čast angleški vladi.

Iz Maribora, 24. junija. Cerkvena slovesnost sijajna, občni zbor v čitalnici in veselico pa je okrajno glavarstvo prepovedalo, češ, da je prestopila čitalnica svoj delokrog. Zoper to se je poslala pritožba c. namestništvu v Gradec.

Domače novice.

V Ljubljani, 25. junija.

(Naš rojak baron Jožef Žoegelj), sekcijiski načelnik pri vnanjem ministerstvu, je dobil od kineškega cesarja red kineškega zmaja I. vrste v pripoznanje za skrb zkazano kineškim kristam pri svetovni razstavi na Dunaji l. 1873.

(Hajdrihova zapuščina.) „Edinost“ piše: Narodni zaklad je gotovo zapuščina umetnikov, na katero bi se moralo bolj paziti in skrbeti. Koliko se je našemu narodu izgubilo pesmic in spisov, koliko umetnih del je prišlo v tuje roke ter se prilastuje tujim narodom! Naš narod ima vsakovrstne umetnike v slikarstvu, podobarstvu, pesništvu, v skladbi, kakor je bil zadnja žrtva smrtne kose gosp. Anton Hajdrih. Njegove skladbe so po sodbi strokovnjakov izvrstne in lepe, toraj se morajo ohraniti narodu. Da bo pa stvar uspešna in da bode vsa muzikalična zapuščina vredjena, zato je po-

verila V. Kosovelja, tehnika in pevodnja Slovenije na Dunaji, gospica sestra rajnega. Ona mu vse spise odda, ki na svetlo izidó v nekterih zvezkih. Prosimo vse čestite gospode, kateri so z rajnkim v dotiki bili, imajo njegova dela, naj jih blagovolijo našemu uredništvu („Edinost“) v Trst poslati. To nam je g. Kosovelj priporočil in prošnjo izrekel, naj bi tudi drugi časniki to priobčili.

(Procesije sv. Rešnjega Telesa) obhajale so v nedeljo zjutraj na vse zgodaj Trnovska, ob 8. uri pa frančiškanska in št. Jakopska fara. Pri oo. frančiškanih jo je vodil provincial o. Hönigmann, ki je te dni iz Gorice došel v Ljubljano, pri sv. Jakobu pa veleč. proš. dr. Jarec. Vreme je bilo izvrstno in vdeležnikov prav obilno; ljudstvo se je vedlo sploh dostojno.

(Krasno veselico), katero so hoteli napraviti na Drenikovem vrhu v nedeljo zvečer, je tudi letos dež pokazil, ki je bil proti večeru prav silen.

(† G. Bär) vradnik v pokoju, ki se je simtertje duhovnikom ponujal za izdelovanje cerkvenih računov, bil je v nedeljo 23. t. m. med kosilom v neki gostilni na Št. Jakobskem trgu od mrtuda zadet in je umrl, še preden mu je zdravnik prišel na pomoč. R. I. P.

(Seje mestnega odbora 21. t. m.) se je z županom vdeležilo 21 odbornikov. Po nasvetu pravnega in osebnega odseka se je sklenilo, da vse mestne zdravstvene zadeve bodo oskrbovali odsihmal ti-le zdravniki: Mesten fizik, policijski zdravnik in 2 mestna zdravnika, katerih ena služba pa se za zdaj še ne razpiše. Več pritožb zaradi naloženih denarnih kazni se zavrže. — Poročilo o volitvah dostojanstvenikov pri gasilni straži se vzame na znanje. — Za okrajne predstojnike se izvolijo dosedanji možje, ob enem se sklene, da se jim v novih dekretih izreče zahvala mestnega odbora za dosedanje hvalevredno delovanje. — G. Potočnik svoja predloga o napravi mestnega načrta in pomnoženji vradnikov inženirskega oddelka umakne. — G. Regali utemeljuje svoje predloge; nasvet, da naj se hranitev gasilnega orodja mestnega iz poslopja pri mesarskem mostu preloži kam drugam, dosedanja shramba pa spremeni v mesnice, prodajalnice za morkarje itd. se izroči magistratnemu odseku; predlog o premembi tlaka na Starem trgu se izroči policijskemu in stavbenemu odseku; predlog, da naj se na strmi poti za streliščem napravi nekaj svetilnic, se izroči policijskemu odseku; predlog, da naj se na živinskem sejmu napravi vodnjak in nasadi nekaj dreves, se sprejme s pristavkom, da naj reč preiskuje magistrat in o tej reči poroča mestnemu odboru.

G. župan odgovori na interpelacijo g. Regalija glede vodnjakov na Št. peterskem predmestju, da se bode poskušalo, kje da bi bila dobra voda, in potem določilo, kje se bode napravil vodnjak. — Dr. Keesbacher omenja, da je vožnja Rudolfove železnice za Ljubljance jako neugodna, in vpraša župana, bi li ne hotel po vladi poskrbeti, da bi se pri osnovi vožnega načrta bolj gledalo na potrebe prebivalcev ljubljanskih. — Župan obljubi, da bo to storil. — Dalje vpraša, zakaj da se je nekaj predlogov v magistratni seji zavrglo, ki bi bili iz zdravstvenih ozirav prav ugodni; kakor n. pr., da naj se mrlički k sv. Krištofu več ne vozijo v fijakarjih ampak v posebnih vozovih, da se ne bi kužne bolezni zatrosile. Župan pravi, da je magistrat to sklenil prav po smisli g. govornika. Vzrokov, da so se zavrgli drugi navesti mestnega fizika, iz glave ne ve, pa zdelo se je vsem, da segajo predaleč, da bi po nepotrebnem vznemirjali občinstvo. — G. Regali

vpraša, zakaj da se davki iztirjujejo z veliko silo in se z ljudmi ne ravna bolj prizanesljivo? Župan odgovori, da se pobirajo davki po postavnih obrokkih in da se ljudje ne eksekvirajo precej; pa ker gosposke strogo tirjajo davke in so dvakrat magistratu že naložile povračilo, magistrat ne more drugači, vendar pa si prizadeva, kar le more, da vstreže gosposki in tudi davkoplačevalcem. — G. Goršič vpraša, zakaj da je plačilo za vkvartiranje vojakov vsako leto višje, in bi le ne poslali vojaka raje domu tistim, ki to želó? Župan odgovori, da bode na to odgovoril prihodnjič. — Dr. Ahačič vpraša, kaj se je zgodilo z nasvetom o učnem jeziku nemškem na ljudskih šolah, in stavi predlog, da naj se še enkrat reč dene na dnevni red, ker pri zadnjem sklepanju ni bilo več navzočih toliko odbornikov, da bi bili mogli sklepati. Nekteri odborniki temu ugovarjajo, češ, da narodni odborniki še niso bili odšli, ko je bil predlog že sprejet, vendar pa župan obljubi, da hoče nasvet dr. Ahačiča postaviti na dnevni red prihodnje seje.

(Hranilnica ljubljanska) bode zaradi sklepa polletnih računov od 1. do 15. julija, zastavnica pa od 28. junija do 16. julija za občinstvo zaprta.

(Anton Raab-ova vstanova 200 gl.), polovica za eno meščansko vdovo, polovica pa za eno nevesto meščanskega stanu v Ljubljani je za 1. 1878 razpisana. Prosilke naj svoje prošnje oddajo do 20. julija t. l. pri mestnem magistratu.

(Spomin na zmago pri Kustoci) obhajali so vojaki v Kamniku 23. t. m., v Ljubljani pa včeraj 24. t. m. s slovesno sv. mašo.

(Konstitucionalno društvo) imelo je včeraj shod, pri katerem je obravnavalo deželne šolske postavke kranjske. Menda delajo že zdaj priprave za spremembe omenjenih postav v smislu nemško-liberalne stranke, katere hočejo nasvetovati prihodnjemu deželnemu zboru kranjskemu. Ali bi ne bilo prav, da bi se tudi naši ljudje v tej reči oglasili?

(Daniel Omersovo vstanovo za dijake l. 25 gl.) ima vsled določbe vstanovitelja oddajati najbližnji sorodnik njegov, če pa takih več ni, mestni zastop metliški. Ker je dosedanji patron, Leop. Fleischmann, 11. maja 1878 umrl, naj se tisti, ki imajo pravico to vstanovo zdaj oddajati, s potrebnimi dokazi svojega sorodstva s vstanoviteljem oglasijo do konca meseca julija pri deželni vladi kranjski.

(Vlak povozil) je na tukajšnjem kolodvoru neko 60 let staro žensko, Jeršinovic po imenu, iz Kravje doline, ko se je drobne drvca pobiraje kljubu opominu stražnikov motovillila na razpotju (wechsel) kolovozja. Mašina jo je pretrgala čez sredo in nesrečnica bila je mahoma mrtva.

Razne reči.

— List „Edinost“ v Trstu je bil 22. t. m. konfisciran zaradi „Vabila na naročbo“; vredništvo se bode zaradi te konfiskacije menda pritožilo. Tudi v političnem oziru čisto nedolžni „Besednik“ v Celovcu bil je zadnjič konfisciran zaradi pesmi: „Boštjan.“

— Iz Gorice poroča „Soča“, da je minister za trgovstvo potrdil izvolitev barona Hektorja Ritter-ja za predsednika in viteza Andreja Pauletig-a Vialpino za podpredsednika kupčijsko-obrtnijske zbornice goriške. — Na sv. Petra in Pavla dan popoldne bode na Travniku tombola kakor po navadi. Čisti dohodek je odmenjen zavodu mestnih zapuščenec.

— Zabavnika „Alte und Neue Welt“ prišel je ravnokar na svitlo 14. snopič, ki obsega: Der Weidenstab. Gedicht von Franz Conrad. Die Töchter Mecklenburgs. Geschichtliche Novelle von Hermann Hirschfeld. Das heilige Collegium. Roma. Etwas vom Theater. Eine Plauderei von Philipp Laicus. Der selige Salomon. Legende von Jakob Schaefer. Zwei Universalheilmittel. 1. Eine unsichtbare Arznei. Von Dr. Johann August Schilling. Der weise Narr. Schwank von F. Hilarius. Die Nadel der Kleopatra. Die Taubenkur. Eine phantastische Geschichte von Walter von Münich. Allerlei: Ein amerikanisches Millionenkind. Mormonisches Heidenthum. — Ein Fortschrittsorgan. Räthsel. — Auflösung der Charade in Nr. 35. — Europäische Bienen in Australien. — Vertrauliche Correspondenz. — Podobe pa so: Der Weidenstab. Originalzeichnung von H. Merté. — Alessandro Franchi. — Giovanni Simeoni. — Camillo di Pietro. — Luigi Amat di San Filippo e Sorso. — Raffaele Monaco la Valletta. — Carlo Sacconi. — Luigi Bilio. — Carlo Luigi Morichini. — Schlussvignette. — Die alte und die neue Roma. Von Joseph Ritter von Führich. — Die Nadel der Kleopatra. Drei Originalskizzen. — Madonna della Scala. Nach Raphael. — Ein Fortschrittsorgan par excellence. — Vsako leto izide 18, t. j. vsake 3 tedne 1 snopič po 24 kr. in se zamore naročiti pri vsakem knjigarju ali pa naravnost po pošti.

Eksekutivne dražbe.

26. junija: 3. Jevškovec iz Drame, v Kostanjevici. 3. Schneller iz Dola v Črnomlju. 1. Vadnu iz Slavine v Postojni. 3. Logar iz Hrenovice v Senožečah.

Vabilo k naročevanju

„SLOVENCA“.

„Slovenec“ velja kakor dozdej:

Za Ljubljano:

Na dom pošiljan za celo leto	9 gl. — kr.;
„ „ „ „ pol leta	4 „ 50 „
„ „ „ „ četrta leta	2 „ 30 „
„ „ „ „ en mesec	80 „

V administraciji sprejeman:

Za celo leto	8 gl. 40 kr.;
„ pol leta	4 „ 20 „
„ četrta leta	2 „ 10 „
„ en mesec	— „ 70 „
posamezne številke	— „ 7 „

Po pošti:

Za celo leto	10 gl. — kr.;
„ pol leta	5 „ — „
„ četrta leta	2 „ 50 „
„ en mesec	— „ 90 „
posamezne številke	— „ 8 „

Za bogoslovce, dijake in učitelje:

Za celo leto	6 gl. — kr.;
„ pol leta	3 „ — „
„ četrta leta	1 „ 50 „

List pošljemo vsem dosedanjim naročnikom. Kdor se ne misli naročiti, naj ga pošlje nazaj, ker ga sicer smatramo kot naročnika. Tudi prosimo tiste gospode, ki naročnine še niso poravnali, da bi to storili prej ko mogoče, da tudi mi poravnamo račun v tiskarni.

Naročnina se pošilja najceneje po poštah nakaznicah (Postanweisungen)

opravništvu,

Stari trg, hiš. št. 16.

Telegrafične denarne cene 24. junija.

Papirna renta 62.20 — Sreberna renta 66. — Zlata renta 74.50 — 1860letno državno posojilo 113.75 Bankine akcije 848 — Kreditne akcije 244. — London 116.95 — Srebro 102. — Ces. kr. cekini 5.58. — 20-frankov 9.38.